

ANALIZA NESREČ IN REŠEVALNEGA DELA V LETU 1998

Analysis of Accidents and Rescue Work in 1998

Pavle Podobnik* UDK 614.8:796.52(497.4)«1998»

Povzetek

Leta 1998 je GRS opravila 196 akcij, kar je približno toliko, kot v zadnjih letih (okrog 200 na leto). Razveseljivejši je podatek, da se je število nesreč s smrtnim izidom zmanjšalo na 27. Še vedno je v porastu prisotnost helikopterja na akcijah. Več kot v polovici primerov so bili prisotni tudi zdravniki reševalci.

Abstract

The Slovenian Mountain Rescue Service took part in 196 rescue operations in 1998. This confirms the previous period's trend – the number of accidents remains at about 200 per year. It is encouraging to note that the number of fatal accidents fell to 27. Helicopter assistance continues to grow. Physicians, members of the Mountain Rescue Service, took part in more than half of the rescue operations.

Leta 1998 je GRS sodelovala oziroma pomagala ponesrečenim v 196 akcijah. V njih je sodelovalo 1251 članov, ki so opravili 6174 ur reševalnega dela. Večina akcij je bila reševalnih (162), 25 iskalnih in 9 poizvedovalnih. Število nesreč in opravljeno reševalno delo je minimalno manjše kot leta 1997, a je še vedno nad desetletnim povprečjem.

Razveseljiv je podatek, da se je zmanjšalo število smrtnih primerov: v primerjavi z letom 1997 za sedem (s 34 na 27). V gorniški dejavnosti je bilo število mrtvih precej manjše (17) kot prejšnje leto (28). Podobno je bilo tudi pri hudo poškodovanih: bilo jih je devet manj kot leto prej. Pri preostalih vrstah poškodb so številke podobne lanskim. Skupno je bila pomoč nudena 208 ljudem. Pri uspešnem nujenju pomoči

je zelo pomembna navzočnost zdravnika v reševalnem moštvu, kar omogoča nudenje nujne medicinske pomoči. Leta 1997 je zdravnik sodeloval pri več kot polovici akcij, ta težnja se je leta 1998 še nadaljevala. Tako so zdravniki sodelovali pri 56 % vseh akcij oziroma pri 62 % reševalnih akcij. Vsak udeleženec akcije, tako ponesrečenec kot reševalec, bi si želel, da bi v akciji sodeloval tudi helikopter. Helikoptersko reševanje ima pred klasičnim številne prednosti, tako za reševalce, predvsem pa za bolnike in ponesrečence. Helikopterji letalske policijske enote ministrstva za notranje zadeve in 15. brigade vojaškega letalstva obrambnega ministrstva so sodelovali pri 38 % akcij oz. pri 44 % reševalnih akcij. Tudi število sodelovanja helikopterja se je zvečalo; verjetno je kar med največjimi doslej.

Preglednica 1. Primerjava osnovnih podatkov v letih 1995, 1996, 1997 in 1998
Table 1. Comparative data for 1995, 1996, 1997 and 1998

	štev. akcij number of operations	štev. ljudi people involved	štev. poškodovanih injured	število zbolelih diseased	število mrtvih deaths	štev. rešev. ur hours	sodelovanje helikopterja helicopter assisted	sodelovanje zdravnika medical attention
1995	173	199	105	8	14	6.341	41	65
1996	167	191	80	9	37	12.034	58	64
1997	203	223	115	11	34	7.487	67	108
1998	196	208	110	13	27	6.172	75	109

Preglednica 2. Pregled nesreč po dejavnostih
Table 2. Accidents according to activities

dejavnost activity no. of accidents	število nesreč no. of persons	%	število ljudi no. of searches	%	število iskanj no. of searches	%	število ljudi persons	%
hoja po poti	89	55	93	53	14	41	15	47
hoja po brezpotju	16	10	18	10	5	15	4	13
plezanje	14	9	18	10	4	12	5	16
alpsko smučanje	6	4	6	3				
turno smučanje	7	4	7	4	1	3	2	6
vodne aktivnosti	1	1	4	2				
aktivnosti v zraku	6	4	6	3	2	6		
gorsko kolesarjenje	1	1	1	1	1	3	1	3
delo	4	2	4	2				
drugo	18	11	19	11	7	21	5	16
	162		176		34		32	

* GRS Slovenije, Podkomisija za informiranje in analizo, Frankovo 156, Škofja Loka

Preglednica 3. Kraji nesreč oz. iskanj
Table 3: Places of accidents – searches

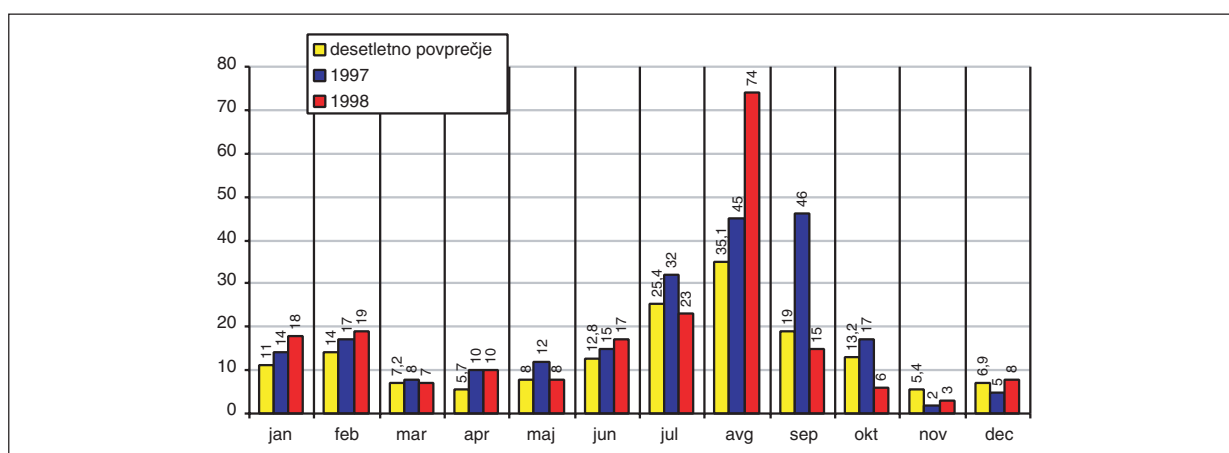
	število nesreč no. of accidents	število iskanj no. of searches	skupaj total	%
Julijske Alpe Julian Alps	94	19	113	58
Kamniško – Savinjske Alpe Kamnik – Savinja Alps	44	7	51	26
Karavanke Karavanke mountains	18	4	22	11
predgorje foothills	6	4	10	5

Preglednica 4. Vzroki nesreč
Table 4. Causes of accidents

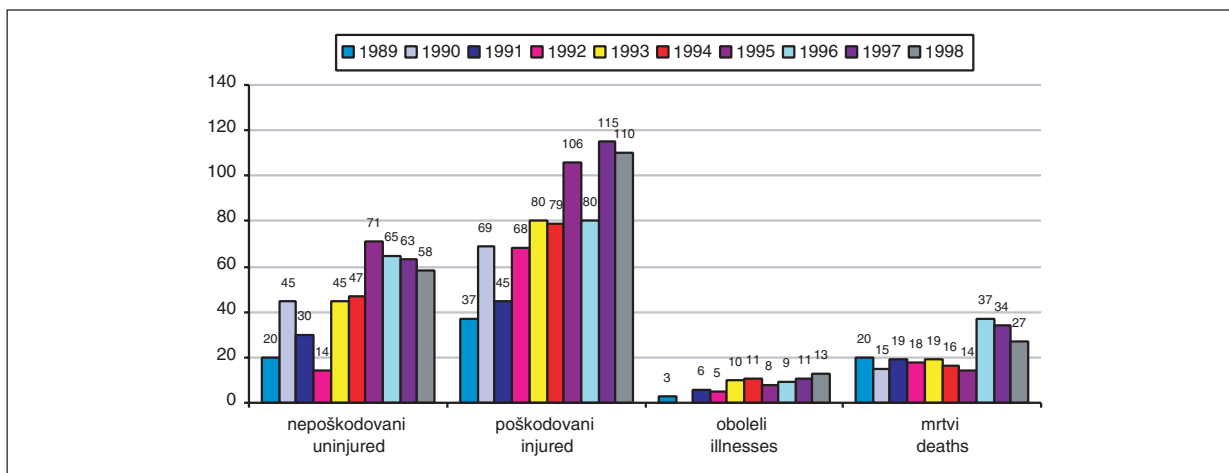
vzrok nesreče – cause of accident	število number
zdrs – stone-slip	51
padec – fall	47
telesna nepripravljenost – inadequate physical fitness	31
nepoznavanje terena – unfamiliar route	30
neprimerna osebna oprema – unsuitable personal equipment	13
neprimerna tehnična oprema – unsuitable technical equipment	13
bolezen – illness	12
duševna nepripravljenost – inadequate mental fitness	10
odlom – break off	7
padec sotovariša – fall of a fellow climber	4
padajoče kamenje – falling stones	3
alkohol – alcohol	3

GRS ne rešuje samo v gorah oziroma gornikov, ampak povsod, kjer lahko s svojim znanjem in usposobljenostjo pomaga pri reševanju ljudi, ki so pomoči potrebni. Tako je zanimiv pregled akcij po dejavnostih, s katerimi so se ponesrečeni ukvarjali. Glede nesreč pri alpskem smučanju je treba opozoriti, da ni upoštevano reševanje na organiziranih smučiščih, ampak zunaj njih, oz. reševanje huje poškodovanih (nekatera smučišča imajo pogodbo s postajami GRS o dežurstvu na smučiščih, druga imajo to rešeno drugače – nič od tega dela ne štejemo med akcije GRS).

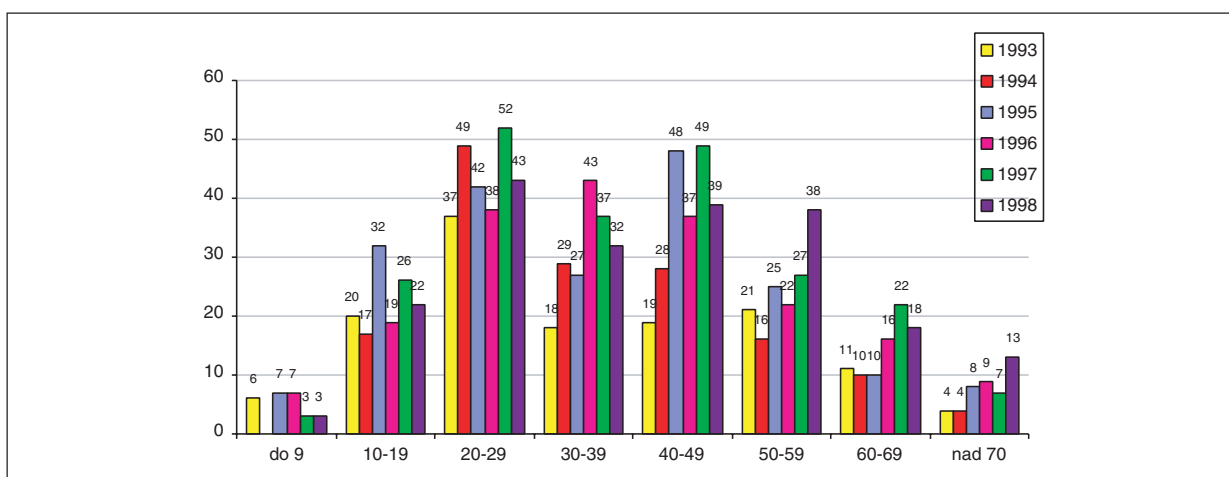
Vzrokov za nesreče je največkrat več; že dolga leta pa sta poglavitna zdrs (51) in padec (47). Pogosti so tudi telesna nepripravljenost (31) in duševna nepripravljenost na turo (10), nepoznavanje terena (30) in pomanjkljiva oprema (26). Analize nesreč so vsako leto podobne – kot bi bral ti-sto izpred enega ali dveh let. Lani smo zapisali, da so odlomi oprimkov rdeča nit alpinističnih nesreč in letos se je to samo še potrdilo. Vzroka dveh hudih nesreč v severni steni Triglava sta bila prav odloma oprimkov.

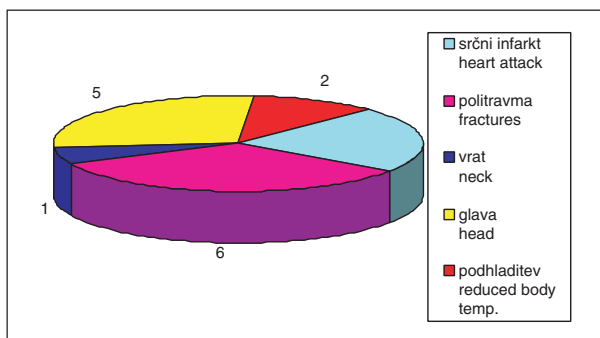
Slika 1. Število udeležencev nesreč po mesecih
Figure 1. Persons involved in accidents according to month

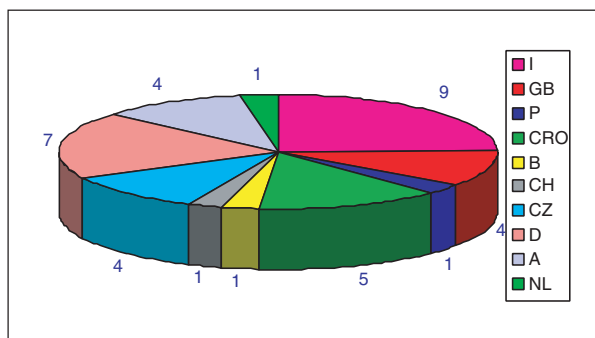
Slika 2. Udeleženci nesreč v zadnjih desetih letih
Figure 2. Persons involved in accidents in the last ten years

Slika 3. Starostna struktura udeležencev
Figure 3. Age structure of persons involved in accidents

Slika 4. Smrtne poškodbe gornikov
Figure 4. Fatal injuries

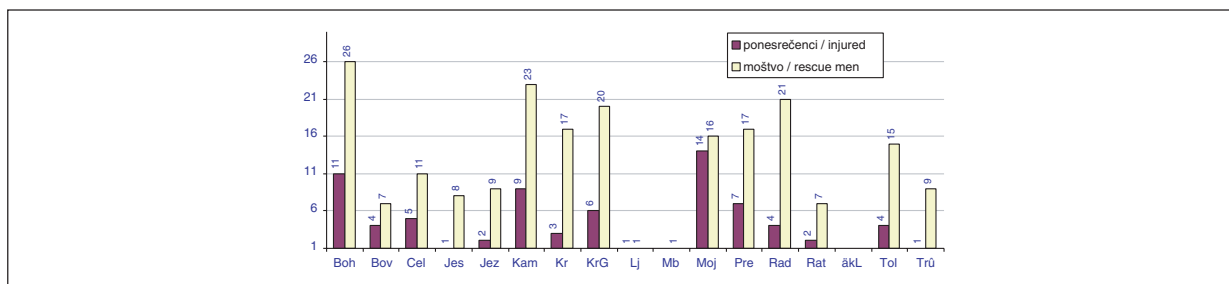

Slika 5. Narodnostna struktura tujih gornikov
Figure 5. Nationality of foreign mountaineers involved in accidents.

Vse več je enodnevnih obiskovalcev in takih, ki bi svojo moč radi preizkušali in dokazovali v gorah. Vsako leto govorimo o turi: priti na Triglav in nazaj v enem dnevu. Tako je bilo treba tudi letos pomagati skupini, ki je omagala med sestopom s Kredarice. Še eno vrsto akcij bi tudi že lahko imenovali standardno. Zelo težko je doseči, da so v skupini vsi udeleženci kondicijsko enako pripravljeni. Tako se zgodi, da slabši gornik zaostane za skupino in zaide. Če smo se odločili,

da bomo šli skupaj na turo, potem je treba ta dogovor upoštevati do konca in ne puščati onemoglih prijateljev zadaj.

Kakor vsako leto se je tudi v zadnjem večina nesreč zgodila poleti v lepem vremenu. Zaradi slabega vremena na začetku poletja je bil vrh sezone omejen na en sam mesec – avgust. Tedaj se je zgodila več kot tretjina vseh nesreč. 74 ponesrečencev – 36 % vseh ponesrečenih v letu 1998 je

Slika 6. Obremenjenost postaj v avgustu 1998
Figure 6. Activities of rescue stations in August 1998

bilo prenesenih v dolino oz. zdravniško oskrbo. Ti podatki seveda kažejo, da so bile gore v tem času res polne obiskovalcev. Žal podatka, koliko je bilo obiskovalcev, ni možno

Slika 7. Reševalna akcija v Škrlatici (foto: J. Brojan)
Figure 7. Rescue operation in Škrlatica (photo: J. Brojan)

Slika 8. Noč, sneg in mraz niso ovira pri oskrbi ponesrečenca (foto: M. Kunšič)
Figure 8. Night time, snow and cold are not an obstacle in helping an injured climber (photo: M. Kunšič)

Slika 9. Helikopterja v akciji smo veseli tako reševalci kot ponesrečenci (foto: M. Nahtigal)
Figure 9. A helicopter is welcome to both members of the rescue team and the victim (photo: M. Nahtigal)

dobiti. Najbolj obremenjeno območje poleti je Triglav z okolico, med reševalnimi postajami pa tiste, ki rešujejo na tem predelu. Šestnajst reševalcev postaje Mojstrana je avgusta nudilo pomoč 14 ponesrečencem. V tem mesecu je bil še en rekord: v soboto in nedeljo, 8. in 9., se je zgodilo 16 nesreč.

Slika 10. Nepogrešljiv pomočnik na plazu (foto: M. Nahtigal)
Figure 10. An indispensable helper in an avalanche rescue (photo: M. Nahtigal)

Sklep

Med ponesrečenimi obiskovalci gora je največ planincev, ljudi, ki jim hoja in gibanje po gorah nista neznan. Res pa je tudi, da je teh obiskovalcev daleč največ. Kljub naštetemu pa morajo planinska društva in njihove planinske šole oziroma Planinska zveza nadaljevati izobraževanje in usposabljanje svojih članov in poskušati pritegniti še nove člane. Glavni vzrok za več poškodb in drugih kazalcev je verjetno predvsem povečan obisk gora. Naloga ni zmanjšati obiska, ali še bolj napačno sklepati, da usposabljanje ni uspešno, temveč obiskovalce izobraziti in usposobiti za gibanje po gorah.